

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.-
pololetna . . . „ 2.-
četrletna . . . „ 1.-
Posamezna št. „ 0.10

Št. 43.

V Ljubljani, dne 19. septembra 1912.

Leto VII.

Volilci za dopolnilno deželnozborsko volitev v Ljubljani!

Volilna dolžnost in ljubezen do našega mesta Vas v torek, dne 24. septembra zopet kliče na volišče. Apeliramo na razsodnost volilcev, ki naj nas mirno, a zavestno združi pri volitvi v prepričanju, da je Ljubljana in ž njo vse njeno prebivalstvo od dosedanje svoje politike imela že dovolj škode. Volimo kandidata Slovenske Ljudske Stranke, stranke pozitivnega dela, ki sta

IVAN KREGAR,
pasar in hišni posestnik v Ljubljani
in

DR. LOVRO POGAČNIK,
deželni komisar v Ljubljani.

Komur je resno za koristi in za resničen napredek Ljubljane, bo volil kandidata Slovenske Ljudske Stranke!

Za ljubljansko vodstvo Slovenske Ljudske Stranke

DR. VINKO GREGORIČ.

Kako je v Ameriki?

Od Amerike, v katero roma toliko tisoč naših delavcev vsako leto, se veliko govori, pa tudi veliko pretirava na dobro in na slabo stran. Zaenkrat si bomo ogledali slabo stran, ki nam kaže, da tudi tam ni vse zlato, kar se sveti. Amerikanske Zedinjene države bolehalo na velikih boleznih, ki jih sicer vsi obsojajo, ali zdravil dosedaj še ni, ki bi jih ozdravile.

V Ameriki vlada prvič velikanska podkupljivost. Denarni mogotci imajo silno velik vpliv na državo, na postavodajo in državno upravo. Državo derejo tako, da se Bogu smili. V Ameriki je javno znano, da policija po velikih mestih ne samo molči k velikim zločinom in hudodeljstvom, če se jo podkupi, ampak da policijski uradniki sami organizirajo tatinske bande in jim na strani stojijo, da so v zvezi s sleparskimi igralnimi brgogi, z javnimi hišami in da nedolžne nadlegujejo, krivce pa pardonirajo.

Izgubljena sablja.

Po priprosti večerji so odšli gostje v majorjevo sobo, da kade. Zasedli so stole okoli okrogle mize in se živahno razgovarjali.

»Gospod major,« pravi stotnik Jedrnati in pokaže s prstom na steno, kjer visi bajonet med drugim vojaškim orožjem, »ta je bil pač vaše prvo orožje, ko ste bili še kadet?«

»Ne, ljubi moj Jedrnati! Ta bajonet ima svojo povest, ki mi je bila svoj čas jako neprijetna.«

»Kaj poveste, povejte nam no povest o bajonetu!«

»Minulo je že kakih dvanajst let. Kot stotnik sem služil takrat morebiti dve leti. Oženjen sem bil šele poldrugo leto. Gospodinjstva dela sta delala moj vojaški sluga Pipec in še mlada Marija, ki je bila obenem kuharica in dekla, katero je priporočila moja zelo praktična svakinja.

Začetkoma sem se ji upiral, češ, Marija je mlada in v gospodinjstvu še neizkušena. Bal sem se pa tudi, česar pa svakinji nisem hotel povedati, da ne nastane kako razmerje med mojim slugom in zelo lepo, čedno Marijo. A moja svakinja je kratko izjavila: »Ljubi moj sin! Če izprevidim, da je deklica sposobna, je tudi sposobna. Lahko se zaneseš na me. Prosim, da o tem več ne govoriš.«

Javna poštenost je v Ameriki tako daleč padla, da se Amerikanec niti ne jezi več čez take škandale, ampak se jim smeje in zbija svoje šale, posebno če so zelo zvito in pretkano uprizorjeni. Koliko je bogatašev v Ameriki, ki so na tak nedopusten in krut način prišli do največjega premoženja ali vsled tega niso na svojem imenu v očeh Amerikancev ničesar izgubili in veljajo v javnosti za velike kavalirje.

Celo najbolj ugledni politiki in držav. možje računajo s tem zlom in so prizanesljivi do teh grešnikov, ker mislijo, da se na pošten način ne more spraviti toliko denarja skupaj, kolikor ga potrebujejo amerikanske politične stranke, da svojo moč in veljavo ohranijo. V Ameriki se vse uradniške službe oddajajo samo za štiri leta; plača je nizka, majhna, in uradnik, ki hoče biti izvoljen, se mora povrh tega že naprej obvezati, da bo v strankarsko blagajno plačal toliko in toliko denarja. Če tega ne stori, propade čisto sigurno. Čez štiri leta se zopet komedija ponovi. Zato mu pa volilci na tihem dovolijo, da se sme v svoji službi dati podkupovati in tako zopet dobiti denar, ki ga je za svojo volitev izdal. Odtod toliko nepoštenosti in umazanosti!

Proti takemu gospodarstvu se sicer slišijo tu pa tam pritožbe ali kaj, ko si ne upa nihče na korenino tega zla sekire nastaviti!

To oddajanje službe na gotove obroke bi se moralo na vsak način zatreti. Ali kaj, ko misli amerikansko ljudstvo, da je to menjavanje uradnikov porok za amerikansko svobodo. Da, bivši predsednik Zedinjenih držav Roosevelt pravi, da bo treba tudi sodnike, ki so dozdaj povečini dežel za celo življenje nastavljeni, odstavljati, in sicer po glasovanju ljudstva. Roosevelt trdi namreč, da se dajo tudi sodniki podkupovati. Če se to zgodi, potem bo seveda v Ameriki še slabše. Sodniki bodo prišli popolnoma v odvisnost kričačev, demagogov in časopisov in s tem je neodvisnost sodnijskih razsodb za vselej pokopana.

Največja za amerikansko državo so pa trsti, karteli, denarni mogotci in njihove zveze, ki imajo tisoče milijonov na razpolago. Ti podpirajo pri volitvah samo take uradnike in kandidate, ki so z njimi v zvezi ali pa vedo, da so

Svakinja je Marijo res dobro poznala, ker se je vzorno obnašala. Po sobah se je vse blesketalo, da je moralo človeka veseliti. Če sem moral tudi že ob četrti uri zjutraj v službo, vedno je bila kava že pripravljena in pozimi že tudi soba topla zakurjena.

»Ni potrebno, da skrbim za kuhinjo,« reče nekega dne moja žena neki gospej, »ker svoje kuharice ne morem prehvaliti.«

Moral sem ji le pritrčiti. Takih dobrih stvari sploh do takrat še jedel nisem, tako je znala Marija kuhati, peči in izdelovati močnate jedi, ki sem jih takrat ob tistih časih Marijinega kuhinjskega gospodarstva jedel. Dobrih jedil sem zato zelo pogrešal, ko sem moral razvajenec septembra na velike vojaške vaje, kjer so bila slaba stanovanja in še slabše jedi.

A moja žena na me ni pozabila. Nekega dne, ko se vrnem truden in prašen od daljšega marša v stanovanje, mi prinese sluga Pipec, smehljaje se, zaboj na mizo: »Milostna gospa so to poslali. Gotovo je kaj jedil notri.«

Odprem ga, deset lepo pripravljenih šnefov leži pred menoj.

To je bilo dobro kosilo! Pisal sem ženi zahvalno pismo, v katerem sem seveda tudi Marijo pohvalil.

Na svetu vse mine. Čez tri tedne so minule tudi te vojaške vaje s slabimi stanovanji.

podkupljivi in da bodo njihove koristi pospeševali. V Ameriki je vse polno takih županov, upravnih uradnikov in mož, ki postave delajo. Na tak umazana način se ti mogotci že naprej zasigurajo, da jih ne zadene roka pravice in da smejo delati, kakor se jim poljubi. Da, stranke same se jim ponujajo ob volitvah in zahtevajo od njih velike vsote v ta ali oni namen, včasih celo milijone! Mogotci so seveda zelo radodarni, ker dobro vedo, da se jim bo to stotero poplačalo v tej ali oni obliki.

V Ameriki se to godi v najvišjih krogih in že marsikateremu predsedniku v Zedinjenih državah se je dokazalo, da je bil izvoljen samo s pomočjo denarja kartela in marsikateremu se je že javno očitalo, da je na predsedniškem stolu obogatel. Še večji grešniki so pa senatorji, razni zastopniki vlade, predsedniki in uradniki strank. Ravno sedaj, ko se bližajo v Ameriki volitve za novega predsednika, si razni državni možje najumazaneje reči očitajo. Vplivni možje grmijo pred volitvami proti trustom in obetajo, da bodo sklenili take postave, ki bodo truste uničile, na tihem pa jemljejo denarje od njih in se vežejo, da ne bodo proti trustom ničesar storili.

Take reči se gode v amerikanski republiki, v državi svobode in velike prostosti. Zato se pa za delavstvo ničesar ne stori. Nobena država nima tako malo postav za delavsko varstvo, kakor ravno Amerika, nikjer ne zahteva delo toliko delavskih življenj kakor Amerika in nikjer ne gospodari kapital tako objestno kakor ravno tu. In Zedinjene države so republika, upeljana je splošna volilna pravica! Socialni demokratje pravijo, da je z republiko vse rešeno! Amerika dokazuje, da so v zmoti. Kaj pomaga republika in volilna pravica, če ni srca, smisla in duha za delavca. Tega pa da samo krščanska kultura in krščansko srce!

Zelo važne zadeve.

Načelstvo Jugoslovanske Strokovne Zveze je sklenilo, da se naša najmlajša, najvažnejša strokovna organizacija tudi notranje izpopolni. Zato se je odredilo, da bo po svojih zaupnikih izvedlo pregled po vseh svojih skupinah

Veliko je bilo veselje, ko sem se vrnil z vaj. Večerjo so mi doma izborno pripravili.

Ko pridem drugo jutro v vojašnico, da odpuštim rezerviste domov in stopim v okrožje svoje stotnije, takoj zapazim, da temni oblaki pokrivajo čelo mojega notranjega ministra, narednika Pintarja. Ni mi smehljaje kakor navadno odzdravil na moje: Dobro jutro, Pintar z »Dobro jutro, gospod stotnik, nič novega pri stotniji,« marveč le kratko: »Dobro jutro, gospod stotnik,« je odgovoril.

To nekaj pomeni. Svojo debelo listnico je trdno stiskal pod svojo levo roko in srpo gledal v kot hodnika, kjer se je veselo zvijala pajčovina.

»Zanikrnost, nered, gospod stotnik,« mi je hitela pripovedovati mati stotnije, (tako vojaki šaljivo nazivajo narednike), »vesel bom, ko zapodim in se iznebim te sodrge rezervistov —«

»A narednik,« ga prekinem, »radi pajčevin ne kaže se razburjati. Pomislite! Sinoči smo se šele vrnili. Fantje pač niso imeli dovolj časa, kdaj naj li vse osnažijo! Ne! Ne! Rezervisti so se ob vajah izvrstno držali. Brez kazni so celo stari, zagrizeni grešniki. Ne jezite se na fante!«

»Da, gospod stotnik. Vse prav, če bi stvari le ne morali naprej javiti.«

»Naprej javiti,« vprašam, »kaj pa mislite, Pintar?«

in plačilnicah, to se pravi, da se uvedejo revizije.

Ne ustrašite se te besede. Ni nič kaj novega in nič posebnega, kar se uvaja. Saj po naših zadrugah »Zadružna Zveza« že dolgo vrsto let izvaja revizije, zadružna organizacija zato tudi napreduje in lepo procvita.

Strokovna organizacija prospeva le, če se notranje gospodarstvo vzorno vodi. Odbornik in zaupnik strokovne organizacije in njen član morajo vsak trenutek stopiti na plan, se ponosno potrkati na prsa in zaklicati klevetnikom naše organizacije: Poglejte, vse se pri nas v najlepšem redu vodi.

Učen ni nihče padel z nebes. Vsak se mora učiti in zelo veliko in vedno se morajo učiti tudi tisti, ki se posvete najtežavnejšemu, a najhvaležnejšemu delu združevati strokovno naše delavstvo. Ni tako lahko, kakor si kdo predstavlja na primer voditi redno knjigovodstvo in spise, ki jih mora vsak odbor vsake skupine in zaupnik vsake plačilnice Jugoslovanske Strokovne Zveze voditi. Vsak mesec se morajo osrednje mu odboru Jugoslovanske Strokovne Zveze polagati računi, ki se morajo na vinar vjemati. To tudi, čast jim, organizacije Jugoslovanske Strokovne Zveze delajo. Ne zadošča pa samo pismeno občevanje posameznih skupin z osrednjim vodstvom, potreben je še ožji stik. Odbori naših skupin morajo biti v najožjem ne samo pismenem marveč tudi osebnem stiku s centralo. Nasprotno pa mora tudi odbor Jugoslov. Strokovne Zveze sam natančno poznati vse razmere po posameznih skupinah. Velika delavska rodbina, ki je že zbrana v četi Jugoslovanske Strokovne Zveze, mora tvoriti vzorno rodbino. Slab gospodar tej rodbini bi bil tisti, ki bi se ne zanimal tudi za gospodarstvo svojih otrok, skupin in plačilnic Jugoslovanske Strokovne Zveze.

Revizor Jugoslovanske Strokovne Zveze mora pregledati ob reviziji vse spise in knjige, ki jih vodi skupina. Če vidi, da kaj ni prav, mora na to seveda opozoriti odbor in nadzorstvo, ki naj bosta ob revizijah v kolikor mogoče velikem številu navzoča. Ob revizijah bi bilo najbolje, da bi bil prav vsi odborniki in nadzorniki navzoči. Mi nimamo ničesar skrivati, vsak odbornik mora znati, kaj da odbor dela. Napačno je, to zopet in zopet naglašamo, če se kjer koli naloži vse delo posamezniku. Trpi stvar, zdravo ni in nasprotuje demokratičnim načelom naše delavske bele zastave, tistega praporja, ki mora ostati čist in neomadeževan v vsakem oziru, če se tudi zaganja vanj kak po poljski žlahti izprijeni makari dvajsetkratni kumljanski doktor, kakor je drznilo neko človeče otročje se v nekem štajerskem listu norčevati iz naše Jugoslovanske Strokovne Zveze in iz njene načelnika. Preko kumljanskega otročeta koraka Jugoslovanska Strokovna Zveza mirno naprej svoja pota, obžaluje le mariborsko »Stražo«, ki se izpostavlja, da pere krakovsko politično in strokovno otroče svoje plenice v sicer čednem, z velikimi žrtvami štajerskih naših mož ustanovljenem in vzdrževanem listu naše gore.

A pišemo o revizijah. Pri revizijah mora revizor natančno pregledati delovanje skupine. Revizija ni nikaka huda reč, marveč šola, v kateri se izobrazujejo odborniki naših skupin

pravilno voditi spise in knjige. Zato naj tudi nobena skupina ne misli, da je kaj hudega, če se skupina revidira. Nasprotno, ravno ob revizijah je prilika, da se veliko naučite in da vprašate revizorja za stvari, o katerih si niste na jasnem. Mi se le nekaj bojimo, da bodo odbori naših skupin prevečkrat zahtevali revizijo svojega poslovanja v zavesti: čim javnejše delujemo, tim bolj se bo naše Jugoslovanske Strokovne Zveze delavstvo oklepalo.

Po nekaterih tvornicah ni mogoče, da bi zaupniki naše organizacije mogli izvajati svoje strokovne agitacijske dolžnosti. Ni več, hvala Bogu, tudi na Slovenskem veliko takih mučilnic. Nekaj jih je pa le še. A tudi delavstvo po tistih tvornicah in delavnicah, kjer se na primer ne dovoli nabiranje članarine, razdelitev »Naše Moči« in vabil na shode, mora biti najtesneje strokovno organizirano in to, rekli bi, skoraj bolj kakor pa po drugih tvornicah in delavnicah, kjer se ne brani podobno organizacijsko strokovno delo.

V takih delovršbah mora biti strokovna organizacija še ostrejšje izvedena v podrobnosti, kakor se izvede navadno zaupništvo po odelkih, ki v rednih razmerah zadošča. Poleg zaupništva, razdeljenega po posameznih oddelkih, se mora izvesti, ker to zahteva stvar, takozvano delavsko strokovno pohošno zaupništvo.

Nekatera vodstva strokovnih organizacij si v takih krajih pomagajo s tem, da določijo uradne ure, ob katerih sprejema blagajnik članarino. To je sicer nekaj, a dobro in popolno ni. Najboljši in najzavednejši delavec lahko ne dobi prilike, da gre plačat članarino, pa z njo zůstane enkrat, dvakrat ali pa še večkrat. Število članov strokovne organizacije pade. Vodstva strokovnih organizacij so naravnost dolžna, da gredo svojim članom tudi pri plačevanju članarine na roko. Kjer se članarina ne more pobirati po delavskih oddelkih, naj se uredi zaupništvo tako, da se bo lahko pobirala na članovem stanovanju. Navidezno je to sicer težavno, a izkušnja uči, da je popolnoma izpeljivo, ker se je že po več krajih izpeljalo. Mesto blagajničarjev po oddelkih se določijo podblagajniki, ki so voljni, da pri svojih sočlanih zberejo članarino. Preveč se posameznemu blagajničarju ne nalaga, marveč naj se mu nakažejo tisti člani in članice, s katerim pride gotovo skupaj na cesti in do katerih na njih stanovanje nima daleč. Ob enem se tako tudi uredi agitacija za društvene sestanke in shode. Kjer to kaže, naj se izvede!

Tobačno delavstvo.

Evharištično slavlje ljubljanskega krščansko socialnega delavstva minulo soboto v cerkvi nemškega viteškega reda je bilo zelo ganljivo in vzpodbudno. Krasni propovedi o sv. Rešnjem Telesu je sledilo skupno sveto obhajilo in sveta maša, ob kateri je krasno prepeval slavnoznan pevski zbor Katoliškega društva za delavke pod izbornim vodstvom svojega pevovodja č. g. Ferjančiča. Evharištično slavlje ostane vsem v najlepšem spominu.

Zahvala. Povodom evharištične slavnosti ljubljanskega krščansko socialnega tobačnega delavstva gre zasluga, da se je tako lepo in

vzpodbudno slavilo Najsvetejše č. g. nemškega viteškega reda, ki so nam odstopili cerkev in prevzeli cerkveno opravilo, nadalje slavnemu pevskeemu zboru Katoliškega društva za delavke in njega pevovodji č. g. Ferjančiču kakor tudi udeleženkam in udeležencem, ki so se udeležili našega evharištičnega slavlja. Iskreno se vsim navedenim in vsim, ki so ob tem slavlju sodelovali, zahvaljujemo

Odbor Podpornega društva delavcev in delavk v ljubljanski tobačni tvornici,
Ljubljana, 18. septembra 1912.

Med brati in sestrami.

Smrtna kosa Prometne Zveze. Leopold Scherübel, umrl dne 8. avgusta 1912, Matzleinsdorf. — Ana Brandl, umrla dne 9. avgusta 1912, Rohrbach. — Ana Loitzenbauer, umrla dne 3. avgusta 1912, Urfala. — Marija Kendler, umrla dne 19. avgusta 1912, Golling. — Josip Roth, umrl dne 16. avgusta 1912, Beljak. — Josip Markun, umrl dne 21. julija 1912, Bischofshofen. — Anton Föhlinger, umrl dne 30. avgusta 1912, Dunaj, II. — Elisabeta Hinterberger, umrla dne 9. avgusta 1912, Dunaj, XXI. — Magdalena Schwab, umrla dne 25. avgusta 1912, Idlersee. — Josip Wagner, umrl dne 26. avgusta 1912, Ö. N. W. B. — Jožefa Kirchler, umrla dne 24. avgusta, Müzzuschlag. — Emilija Zatlankol, umrla dne 4. septembra 1912, Matzleinsdorf. — Za 13 smrtnih slučajev po 5 vinarjev, skupno 65 vinarjev vplačaj vsak član!

Slovenski delavci v Ljubljani, vpišite svoje sinove in hčere v glasbeno šolo »Ljubljane! Glasbena šola »Ljubljane« otvori letos pouk za vse inštrumente v orkestru, za klavir, solopetje, deklamacijo, glasbeno zgodovino poleg teorije, harmonije in kontrapunkta. Poučevali bodo gospica J. L. Gerbič, g. B. Černy, oba absolventa praškega konservatorija, g. J. Zdešar, absolvent dunajskega konservatorija poleg nekaterih drugih učnih moči. Vpisnina 2 K, učnina za predmet 4 K mesečno, teorija brezplačna. — **Delavski otroci dobe, ako vložite prošnjee, lahko tudi brezplačen poduk v vseh učnih predmetih. Vpisovanje se vrši od 3. do 7. ure popoldne v društvenih prostorih hotela »Union«, vhod iz Frančiškanskih ulic, desno, I. nadstropje.** V ljudskoškolski zbor se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili deseto leto in so muzikalno nadarjeni. Vpisuje se ob gori navedenih dnevih. Poduk tega zbora bo brezplačen. **Vse naše ljudskoškolske učenke in učenci, ki imajo posluh, v ljudskoškolski zbor »Ljubljane! Zeleti je tudi, da bi se čim več mladeničev javilo**

Tudi neverni Tomaž se drzne poizkusiti, ako sliši tako prepričevalne besede, kakor jih beremo v pismu baronice Geramb v Buziás pri Temešvaru. Glasi se: »Ze zdavna sem hotela pisati, in prosim, da se to objavi v časopisih, kako izvrstno služi Fellerjev fluid. Trpela sem jako različne bolečine, trganje, slabosti, glavobol, bolečine v križu, na obeh; odkar pa uporabljam Fellerjev Elza-fluid, sem popolnoma zdrava.« Prepričani smo, da bi bil vsak naših bravcev po kratki poizkušnji zelo hvaležen. Končno je sredstvo tudi jako poceni, saj velja 12 malih, 6 dvojnatih ali 2 specialnih steklenic le 5 K franko in se dobi pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elzatzg, 264 (Hrvatsko).

»En bajonet se je izgubil, gospod stotnik,« poroča z žalostnim glasom narednik.

»Bajonet? To ni mogoče! Saj so imeli zvečer, ko smo se vrnili z vaj, ljudje v redu vse svoje stvari!«

»Da, gospod stotnik. Danes zjutraj mi pa poroča podčastnik Prešeren, da je vojak Damke izgubil svoj bajonet, sam ne ve kje. Rad ga plača. To že gre, a javiti se le mora zadeva bataljonskemu poveljstvu, ker moramo vse bajonete oddati puškarju, da jih pregleda in preišče.«

»To je slabo, narednik. Damke je dober vojak, ki še ni bil kaznovan. Neumevno, da more izgubiti bajonet. Če ga plača, ga ne kaznujem in ga odpustim na dopust. Prej se pa mora še vse natančno preiskati. Kakšno številko pa ima bajonet?«

»Številko 64, gospod stotnik!«

»Ukažite takoj vse preiskati!«

»Da, gospod stotnik!«

Pričelo se je iskati.

Po sobah se odmikajo postelje, podčastniki preiskujejo kovčke, slama po posteljah se skrbno preiskuje, da, celo v peč se je gledalo, tudi v skladišču je podčastnik že desetkrat najnatančneje preiskal bajonete.

Sam zaslišim nesrečneža.

»Kdaj ste prišli zvečer domov?«

»Ob devetih, gospod stotnik!«

»Ste imeli prepan bajonet?«

»Da, gospod stotnik. Obesil sem ga nad po-

steljo, kakor je to predpisano. Več tovarišev je to videlo. Danes zjutraj ga pa ni bilo več.«

»Kdo li ga je vzel?«

»Niti ne slutim, gospod stotnik!«

Damkeju sem moral verovati. Imel je veliko prič, ki so videli, da je prišel Damke z bajonetom domov.

O zadevi sem poročal bataljonskemu poveljstvu, odpustil rezerviste in počival, kakor počiva vsak stotnik po težavnih naporih celega leta, ki se končajo s končnimi vajami. Vojaški so čistili obleko.

Čez nekaj dni, ko ravno zajtrkujem in kadim smodko in čitam časopis, vstopi sluga Pipec in mi javi:

»Ordonanca (odposlanec) iz polkove pisarne želi z gospodom stotnikom govoriti.«

»Naj vstopi!«

Pete skupaj kakor je predpisano, da sta peti zadoneli, mi izroči ordonanca neki popir. Čitam:

Polkovno povelje.

»Ob pol dvanajsti uri naj pridejo vsi stotniki v polkovno pisarno. Obleka poljubna.«

»Dobro, hvala,« pravim ordonanci.

Moja žena v tem trenutku vstopi.

»Zakaj se tako kislno držiš,« vpraša?

»Znorel bi,« odgovorim in vržem časopis na mizo, niti en trenutek nisi sam svoj gospod. Tako sem se veselil prostega dopoldneva, zdaj se pa polkovnik zmislil in nas ob pol dvanajsti uri vse k sebi vabi.«

»A Evgen to pač ni tako hudo, zakaj se tako vnešaš?«

»Zato, ker zopet izgubim lepo prosto dopoldne. Služba in vedno služba!«

»Saj te polkovnik ne bo dolgo zadrževal, ne godrnaj in se lepo drži, ko se vrneš.«

»Kdo ve, kaj že zopet hoče polkovnik,« si misli m. »Gotovo je zopet srečal fante, ki so napačno pozdravljali.« Ko pridem pred pisarno, vidim, da jo več stotnikov zapusti z zelo kislmi obrazi. Neki moj tovariš mi pa zašepeta:

»Pazi, prijatelj. Polkovnik je danes strašno siten.«

»Naj bo,« si mislim, »mi je vseeno, ker imam čisto vest.«

Ko vstopim, mi polkovnik reče kratko: »Dobro jutro,« in mi pomoli pod nos poročilo o izgubljenem bajonetu.

Priklonim se.

»Nečuveno,« zakliče polkovnik, »da se more kaj takega pripetiti. Nobenega reda ni v vaši stotniji, nego največji nered, ki ga moram najodločnejše pograjati!«

»Ničesar ne recite in se ne izgovarjajte, gospod stotnik,« nadaljuje strogi poveljnik; »za red v svoji stotniji ste Vi odgovorni. Kaznujte krivca, mož seveda sam plača bajonet!«

Zelo žalosten grem domov. »Stotnik ima prav,« si mislim, »načelnik stotnije je seveda za vsako neumnost odgovoren, ki se zgodi v stotniji. Koga naj pa kaznujem? No, ne mislim več na to. Nes smo že dobili.«

Vaše zdravje

dosežete! Vaša slabost in se zopet vrne, ako vporabljate pristni Fellerjev Stubič, Elsatrg 264 (Hrvatsko).

za godbo na pihala, da bi bili sčasoma na razpolago za domač orkester, oziroma godbo. **Somišljenike prosimo, da pošljejo svojo deco v glasbeno šolo »Ljubljane«, ki jim nudi temeljito in popolno izobrazbo v glasbi.**

Slovenski delavci in delavke — udeležimo se vsi velike loterije »Slovenske Straže«! Slovenska Straža, naše vrlo društvo, ki skrbi, da nam tujec ne potujči naših bratov in sester ob slovenskih mejah, je priredila veliko loterijo na korist ubogim slovenskim otrokom ob meji. Koliko je že »Slovenska Straža« storila za otroke slovenskih delavcev ob meji in v nemških industrijskih krajih! Zato pa se vsi in vse odzovimo njenemu vabilu in po tovarnah med sodelavci in sodelavkami uprizarimo veliko agitacijo za loterijo »Slovenske Straže«. V vsaki tovarni naj se dobi požrtvovalna somišljenica ali požrtvovalen somišljenik, ki zbira naročnike na srečke in denar za srečke pošlje »Slovenski Straži«. — Ena srečka velja samo eno krono, pri tem pa »Slovenska Straža« jamči, da dobimo tisoč pestoštiriinpetdeset krasnih dobitkov v skupni vrednosti dvajsettisoč kron! Prvi dobitnik je vreden pettisoč kron in obsega kompletno fino opravilo za tri sobe in kuhinjo, obstoječo iz spalne opravile, jedilnice, salonske garniture, glašvirja in kuhinjske opravile. Drugi dobitnik je vreden 1000 kron, tretji in četrti sta po petsto kron, vsi obsegajo lepe, praktične opravile. Ostali dobitki so vredni trinajsttisoč kron in sicer deset dobitkov v vrednosti po sto kron, štirideset dobitkov v vrednosti po petdeset kron, stao dobitkov v vrednosti po dvajset kron, dvesto dobitkov v vrednosti po deset kron in tisoč dvesto dobitkov v vrednosti po pet kron. **Žrebanje bo začetkom novembra**, zato takoj vsi na delo, da se tavelika loterija izvrši v veliko korist tudi slovenskim delavskim otrokom, nam pa v veliko zadovoljnost s krasnimi dobitki. Vsem čitateljem »Naše Moči« največjo srečo pri srečkanju!

Sava, Delavstvo na Savi, ki je plačevalo doneske za bivšo tovarniško godbo, ima še vedno nekaj premoženja v notah in instrumentih. Kaj se bo s tem zgodilo, ne vemo, le čudno se nam zdi, da se delavstvo pri izplačevanju sumniči, kot da bi se kdo kaj prilaščeval. Čudimo se dotičnemu, da kar mirno prenese tak napad. Da je delavstvo res potrpežljivo, vidi se pri nas pri vsaki priložnosti. Saj se celo pripeti, da je komu premog dvakrat zaračunan, ko ga vendar nikdo ne dobi več ko enkrat na mesec po 300 kg. Prosimo gospode, ki imajo s tem opraviti, naj ne razburjajo po nepotrebnem delavstva, katero pri sedanjih razmerah tako ne more več izhajati z borim zaslužkom ter naj takemu nepotrebnemu šikaniranju store enkrat za vselej konec. Sicer moramo svetovati delavstvu, naj si v vsakem takem slučaju poišče zadoščenja.

Sava, Strokovno društvo priredi veselico, združeno s tombolo in srečolovom na dvorišču Konsumnega društva na Savi v nedeljo dne 29. septembra. Pričetek ob 3. uri popoldne, ob 5. uri

Nesrečen bajonet, ki se je z drugim nadomestil, je bil kmalu pozabljen. Tudi polkovnik je stvar končno rešil tako, da je rekel: »To je bil poseben slučaj; da se je izgubil bajonet, Stavim, da se še nekega dne najde.« Seveda sem zelo dvomil.

Nekega jutra, štiri tedne potem, pridem prej domov, kot navadno. Med potjo sem kupil sardine, ki jih moja žena rada je, jaz pa nič manj. Zelo sem se veselil na zajtrk.

»Tako dobiš zajtrk,« mi pravi žena, »pre-skrbim sama vse, ker sem poslala Pipca in Marijo prati.«

»Dobro! Dobro!«

Podam se v sobo in odpiram sardelni zavoj s svojim nožem. A zaman, končno se zlomi še klina. Nevoljen se podam v kuhinjo, kjer dela moja žena.

»Nimamo li nobenega orodja za odpiranje škatelj?«

»Ne, a le daj jo sem. Našla sem orodje, s katerim se bo izvršno škatlja odprla.«

Moja žena potegne neko svitlo orodje, ki mi je smehljaje pokaže. »Poglej, pravi, ta le velik nož je moral naš prednik tu pozabiti. Našla sem ga med staro šaro, ko sem stikala po kuhinji.«

»Grom in strela«, zakličem, »daj mi bajonet!«

Začudeno mi ga da žena.

»Da, ta je, številka 64,« veselo zakličem!

»Kako li pride bajonet v kuhinjo,« pristavi žena, »nikoli nisem nobenega vojaka v kuhinji zapazila. Vprašati moramo Marijo, ko se vrne domov.«

(Konec prih.)

bolečine izginejo. Vaše oči, živci, mišice, kite se ojačijo. Vaše spanje postane zdravo. Vaša dobropočitnost fluid z znamko »Elsafluid«. Dvanajstotica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje le lekarnar E. V. Feller v

Prometna zveza.

Cenjeni tovariši!

Da se pomenimo o važnih zadevah v prosep naše organizacije in o postopanju v dosego nujno potrebnih zahtev uslužbencev, priporoča centrala **Prometne Zveze** konferenco načelnikov vseh slovenskih krajin skupin in plačilnic. Vabljeni ste torej, da pridete gotovo dne 6. vinotoka popoldan ob 2. uri na konferenco v **Ljubljano**, Rokodelski dom, Komenskega ulica št. 12 in nam naznanite pravočasno svoj prihod. Ako Vam ta dan služba ne bi dopuščala udeležbo, vrši se druga konferenca dne 20. vinotoka ob 2. uri popoldne istotam. — Odbor krajna skupina **Prometne Zveze Ljubljana**.

Okno v svet.

Konsumne zadrage krščanskih delavcev. V Nemčiji obstajati dve veliki zvezi konsumnih društev. Osrednjo zvezo konsumnih društev s sedežem v Hamburgu vodijo socialni demokrati. Zvezi zahodno nemških konsumnih društev pa pripada veliko konsumnih društev krščanskega delavstva. Zadnja zveza je zborovala dne 18. in 19. avgusta v Esseneu. Število plačljivih zadrug je poskočilo od 78 na 101 društvo, število članov pa od 57.715 na 76.002. **Promet** se je dvignil od 16 na 27 milijonov mark, prebitok je znašal leta 1910 1.305.241 mark, leta 1911 pa 2.099.104 marke.

Mednarodni socialno politični kongresi. Od 6. do 12. septembra je zborovalo v Curihu več socialnih kongresov in sicer je zboroval dne 6. in 7. septembra kongres proti brezposelnosti, dne 8. in 9. kongres domačih delavcev, dne 9. in 10. stalen odbor za socialno zavarovanje, dne 10. do 12. je pa zboroval kongres za postavno delavsko varstvo.

Katoliška križarska zveza za Avstrijo zboruje od 21. do 24. septembra ob tretjem protialkoholnem kongresu v Solnogradu. V soboto, dne 21. t. m. predava dr. Elpianis z Westfalskega o vplivu alkohola na dijaštvo in dr. Ude iz Gradca o vplivu alkohola na starše in otroke. V nedeljo, ob 8. uri zvečer je občen zbor, na katerem poroča poslanec **dr. Krek o zastrupljenju ljudstva po alkoholu.**

Lepe zmage krščanskega delavstva.

Med avstrijskimi rudarji in solinskimi delavci zadnje čase v najtežavnejših okoliščinah krščansko socialna delavska organizacija jako lepo napreduje. Stare soc. demokratske utrdbe se rušijo pred smotrenim delom krščanskih ru-

darjev. Koncem avgusta, od 19. do 24., so pri volitvah v rudarske zadrage v Salzkammergut naravnost nepričakovano sijajno zmagovali krščanski rudarji. Krščanski socialci so pod vodstvom centralnega načelnika tovariša Gasperschitz v volilnem boju si med 22 mandati osvojili 20 z veliko večino. Zastopstva zadrug, ki so bila dozdej izključno v soc. demokratskih rokah, so prešla v roke krščansko socialnega delavstva. Propadli so soc. demokrati celo po takih krajih, kjer so bili prej soglasno izvoljeni. Nič ni pomagalo, da so goljufali, ko se je volilo, kar so le mogli in preiskavali žepe svojih sodelavcev, da zamenjajo krščanske s soc. demokratskimi glasovnicami. Nič ni pomagalo, da so proti krščanskim delavcem nastopali s takozvani »nestrankarskimi« kandidati. Rdeči voditelji sami so dobili manj glasov, kolikor so jih dobili drugi soc. demokratski kandidati. Krščanski rudarji so ob volitvah zadnje mesece priborili 29 mandatov, a zadnja zmaga je prekösila vse prejšnje uspehe. — Kakor kaže to poročilo, se dani med nemškimi rudarji. Kaj pa pri nas? Če bi krajni faktorji povsod v polni meri svojo dolžnost izpolnjevali, smo prepričani, da morajo pasti i pri nas takozvane rdeče nepremagljive rudarske trdnjave. S samim jamranjem se seveda tudi en rudar ne pridobi Jugoslovanski Strokovni Zvezi, s smotrenim in vztrajnim delom pa gotovo velika večina, ne sicer takoj, a v doglednem času.

Pazite na svoje zdravje! Bodite previdni in ne prenapenjajte svojih živcev. Ako pa čutite, da vam telesna in duševna moč pada, potrudite se, da jo z uporabo primernih hranilnih sredstev zopet povzdignete. V to svrhu izvršno služi svetovnoznano redilno sredstvo »Nutrigen«, ki združuje v sebi najboljše redilne snovi in krvotvorne soli. To redilno sredstvo in navodila obsegajočo knjigo dobi lahko vsak za poskušnjo zastoj, če piše dopisnico s svojim natančnim naslovom na podjetje Nutrigena, Budimpešta, VI., Hajoš-utca 3., odd. 188.

Splošna priljubljenost

preizkušenega : Franckovega : kavinega pridatka * pripisati je njegovi nedosežni izdatnosti v jedru, okusu in barvi.

* s kavinim mlinčkom

Trpeči živci

ravnotako žele redilne soli, kakor prazen želodec hrane. Ako preiščemo živčni sestav bolnega človeka, vidimo, da mu manjka lecithina, medtem, ko ima zdrav človek samo zadostnemu obsegu lecithina zahvaliti za svojo telesno in duševno svežost.

Dajte bolnim živcem lecithina, dajte jim Nutrigena, ker ta vsebuje med vsemi redilnimi sredstvi največ in najčistejšega lecithina.

Zastoj pošljemo Nutrigena in zdravniški popis

vsakemu, da se brez vsake obveznosti lahko prepriča o velikanski koristi Nutrigena.

Zahtevajte takoj po dopisnici pošiljko za poizkušnjo!

Podjetje Nutrigena, Budimpešta, VI., Hajós-u. 3. oddel. 188.

**Najboljša, najsigurnejša
prilika za štedenje!**

**Denarni promet
l. 1911. čez 82 milijonov K.
Stanje vlog čez 22 milijonov K.
Lastna glavnic
■ K 704.939.27. ■**

**Ljudska
posojilnica**

registr. zadruga z neomenjeno zavezo
Miklošičeva cesta 6
pritličje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franc. cerkvijo
prejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1 ure
pop. terjih obrestuje **4 1/2 %** brez
po kakega odbitka,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4.50 na leto.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po
pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, drž. in dež. posl. predsednik; Josip Šiška, stolni kanonik, podpred.; Odborniki: Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu n. Lj.; Dr. Josip Dermastia; Anton Kobl, pos. in trg., Breg pri Borovni.; Karol Kauschegg, velepos. v Ljubljani; Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani; Ivan Kregar, svetnik trg. in obrt. zbor. in hišni posest. v Ljubljani; Fran Leskovic, hišni posest. in blag. „Ljudske posojil.“; Ivan Pollak ml., tov.; Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani; Gregor Šlibar, župnik v Rudniku.

Priporočajte povsod „Našo Moč“!

*Putniki v Ameriko
kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na*
Simona Smetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kakovostna Pojasnila daje se brezplačno.

Priporočamo domačo trgovino z oblekami

Maček & Komp.

Franca Josipa cesta št. 3.

Založniki c. kr. priv. južne železnice.
Solidna postrežba! Znižane cene!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. Meršol, LJUBLJANA
Mestni trg št. 18.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.
Velika izber vezenin, čipk, rokavic, nogavio,
otroške obleke in perila, pasov, predpasnikov,
žepnih roboev, ovratnikov, zavratnic, volne,
bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

ANT. BAJEC, Ljubljana

cvetlični salon p. Trančo 2, vrtnarija Tržaška c. 34
izdeluje šopke, vence, trakove z napisl. To-
varniška zaloga vencev, prepariranih in
umetnih rastlin in cvetlic.

Zunanja naročila z obratno pošto. Brzjaviti: Bajec, Ljubljana

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9

priporočata svojo največjo zalogo
izgotovljenih oblek za gospode, dečke
in otroke.

Novosti v konfekciji za dame.

I. VECCHIET

urar in draguljar, Ljubljana

Šelenburgova ulica 7, nasproti glavne
pošte.

Sprejema popravila, izvršuje zlatarska dela
po naročilu. Kupuje ali zamenja z novimi
predmeti staro zlato in srebro, brilante, dija-
mante in druge bisere. — Zaloga precizij-
skih žepnih ur. — Postrežba točna in solidna.

**Dežnike in
solnčnike
domačega izdelka**

najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana Pred škofijo št. 19.
— Stari trg št. 4. — Prešernova ulica št. 4.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Iv. Buggenig, sodarski mojster
Ljubljana, Cesta
na Rudolfovo že-
leznico št. 5.

Priporočata svojo veliko sodov. Prezema tudi vsa v
zalogo vsakovrstnih njegovo stroko spada-
joča dela po najnižjih cenah. Solidno delo. Točna postrežba.

Ivan Jax in sin v Ljubljani,
Dunajska cesta 17
priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih

**voznih koles in
šivalnih strojev**

za rodbino in obrt.

A. Lukič

Slovenska
konfekcijska trgovina
za gospode, dame, dečke, deklice.
Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „Pri Kroni“ Mr. Ph. A. Bohinc
Ljubljana, Rimska cesta št. 24.

Priporočajo se sledeča zdravila:
Balzam proti želodčnim bolečinam, steklenica 20 v.
Kapijice za želodec, izvrstno, kreplivo in slast do jedi pospe-
šujoče sredstvo, steklenica 40 v.
Kapijice zoper želodčni krč, steklenica 50 v.
Posipalni prašek, proti ognjivanju otrok in proti potenju nog,
skatljica 50 v.
Ribje olje, steklenica 1 krono in 2 kroni.
Salicilni kolodji, za odstranitev kurjih oces in trde kože, ste-
klenica 70 v.
„Sladin“ za otroke skatlja 50 v.
Tinktura za želodec, odvajalno in želodec kreplivo sredstvo
steklenica 20 v.
Tropičev sok, izvrstnen pripomoček proti kašlju, stekl. 1 krono.
Železnato vino, steklenica 2 kroni 60 v, in 4 krono 80 v.

A. Žibert, Ljubljana

Prešernova ulica

:: priporočata svojo ::

veliko zalogo čevljev

:: domačega izdelka ::

**Agitirajte za naše časopise, po-
sebnost za del. list „Našo Moč“.**

Pozor slovenska delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini
JANKO ČEŠNIK
(Pri Češniku) LJUBLJANA
Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila.

Postrežba poštena in zanesljiva.

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni!

**Havre
New-York**

francoska prekmorska družba

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) za francosko linijo čez Havre,
ter liste za povratek iz Amerike v domovino in brezplačna
pojasnila, daje samo **ED. ŠMARDA**

oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani, Dunajska
cesta št. 18 v novi hiši „Kmetске posojilnice“ nasproti gostilne
pri „Figovcu“.

**Spominjajte se pri vseh priveditvah,
pri vseh veselih in žalostnih dogod-
kih „Slovenske Straže!“**

TEOB. KORN

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelodovov ter instalater
vodovodov, LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA 8.

Priporočata se za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tužemskim škrljem z asbest-ce-
mentnim škrljem (Eternit) patent Hatschek z izbočno in ploščnato
opeko, lesno-cementno in strešno opeko. Vsa stavbinska in galan-
terijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.